

نمونه درس آزاد درس
سیزدهم فارسی سوم
دبستان

www.mamplus.com

به همراه روش تولید درس
آزاد در مقطع ابتدایی

www.mamplus.com

www.mamplus.com

درس سیزدهم روز نو شدن

www.mamplus.com

«ن» مثل نوروز، نخستین روز بهار.

نوروز یعنی تابش آفتابی تازه در زندگی و سرزندگی.

نوروز تازه و نو شدن، سبز شدن برگ درختان، رشد شکوفه ها، رفتن به خانه اقوام، و لذت رفتن به طبیعت پاک است.

نوروز عیدی باستانی است، آغازی بر سرسبزی و زیبایی های طبیعت.

اندیشه ایرانی نوروز را آغاز زندگی دانسته، و شروع هر پدیده مهمی را به این روز منسوب می داند.

زکوی یار می آید نسیم باد نوروزی ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی

قدم های نخست مردم برای استقبال از این عید خریدن لباس نو، خانه تکانی، و کاشتن سبزه عید است. مردم گرد و غبار از دل و خانه می زدایند و خود را مانند بهار طبیعت نو می کنند.

سپس نوروز است که هفت سین را از بازار بهار می آورد و با سلیقه می چیند، تا عشق را از پس گونه های سرخ سیب هدیه دهد.

ایرانیان برای تحویل سال در یکی از اتاق های بزرگ خانه سفره ای می اندازند؛ سفره ای که به کلام زیبایی خداوند و روشنایی آینه مزین است، و اعضای خانواده را بر گرد خود جمع می کند.

در نوروز است که می توان برکت را در طعم پر از شیرینی «سمنو» چشید، و شاید برای کودکان شیرین ترین رسم این عید، عیدی گرفتن از بزرگترها باشد.

یا مقلب القلوب و الابصار یا محول الحول و الأحوال
حوّل حالنا الی احسن الحال

نویسندگان:
دانش آموزان سوم ابتدایی دبستان
شاهد نرجس (س)

درس سیزدهم

درس آزاد

www.mamplus.com

املا و واژه‌آموزی

۱- از روی پنج خط اول درس با خط خوانا و زیبا بنویس.

۲- با هر یک از کلمه های زیر یک جمله بنویس.

باستانی:

نوروز:

مزمین:

۳- کلمات زیر را به صورت ساده یا به صورت ترکیب شده با گر در اشعار زیر به کار ببرید. (آهن، زره، کوزه)

یکی بی زیان مردم، ز شاه آتش آید همی بر سرم.

نی سیم و نه نه مال خواهیم از لطف تو پرو بال خواهیم

تگه های شعر من؛ وصله های شعر غم چاره و درمان او، باید کند.

صندلی صمیمیت

انتخاب موضوع و تفکر: به موضوع «روز طبیعت (سیزده بدر)» خوب فکر کنید. و آن را به موضوع های کوچک تر تقسیم کنید.

انتخاب موضوع کوچک و تفکر: حالا یکی از موضوع های کوچک را انتخاب کرده و روی آن فکر کن.

گفتار: هر وقت آماده بودید، نماینده ی گروه در مورد موضوع صحبت کند. یادتان باشد، زمان صحبت شما خیلی طولانی نباشد. در آن صورت می توانید صحبت های دوستانتان را بشنوید.

www.mamplus.com

گوش کن و بگو

به داستان شتردار ساده دل با دقت گوش کن، سپس جملات زیر را به ترتیب اتفاق افتادن مرتب کن.

شتر دار ساده دل چیزی به نماینده قاضی داد تا راضی شود و شتر او را انتخاب کند.

مردم مفلس هر چه را در زندان می دید، می خورد.

شتردار دامن مرد مفلس را گرفت و گفت: «قدری گاه بخر تا شتر گرسنه نماند.»

قاضی حکم کرد که او را به میدان شهر ببرند و به مردم معرفی کنند.

زندانیان شکایت نزد قاضی بردند که مردم مفلس بلای جان ما شده است.

مفلس گفت: «حقا که تواز من بدبخت تری.»

او را به میدان شهر آوردند و مردم جمع شدند.

شتر دار او را تا شب در شهر گرداند.

درست و نادرست

۱- برای کودکان شیرین ترین رسم این عید شیرینی خوردن است.

۲- اندیشه ایرانی شروع هر پدیده مهمی را به نوروز منسوب می‌داند.

www.mamplus.com

درک مطلب

۱- نوروز به چه مناسبت؟

۲- نخستین قدم های مردم برای استقبال از نوروز چیست؟

۳- دعای لحظه تحویل سال چیست؟ و یعنی چه؟

واژه آموزی

به جمله های زیر توجه کن:

«جادوگر» یعنی کسی که کار او جادو کردن است.

«کوزه گر» یعنی کسی که کارش کوزه ساختن است.

حالا تو بگو:

«آهنگر» یعنی کسی که کارش است.

..... یعنی کسی که کارش ساختن سفال است.

در مورد جمله زیر یک بند بنویسید.

«بهار یعنی روز دیگری برای پاسکزاری از هر آنچه شکرش را نکرده ایم.»

Blank writing area with horizontal lines for student response.

از آوردن مثال های متعدد در یک بند خودداری کنید. در صورت بیان مثال، در مورد آن توضیحاتی کوتاه نیز در بند خود بیان کنید.

www.mamplus.com

۱- از روی سرمشق، خوش خط و زیبا بنویس.

ساقیا آمدن عید مبارک بادت وان مواعید که کردی مروود از یادت

جدول زیر را کامل کنید:

۱- نوروز نخستین روز ۲- عید باستانی

۳- قبل از عید آن را می کاریم. ۴- در عید هفت سین را روی آن می چینیم.

۵- در عید آن را بزرگترها می گیریم. ۶- «ن» مثل

۷- لذت نوروز در رفتن به اقوام است. www.mamplus.com

					۱
					۲
					۳
					۴
					۵
					۶
					۷

۱- جملات به هم ریخته را مرتب کنید.

دل، گرد، می زدایند، و، مردم، و غبار، خانه، از.

اتاق های، در، ایرانیان، برای، سفره ای، سال، می اندازند، یکی، تحویل، از، خانه.

۲- جملات به هم ریخته را مرتب کنید. www.mamplus.com

قدم های نخست مردم برای از این عید خریدن لباس نو، خانه، و کاشتن سبزه عید است. مردم گرد و از دل و خانه و خود را مانند بهار طبیعت نو می کنند.

در نوروز است که می توان را در پر از شیرینی «سمنو» چشید.

۳- کلمات موردنظر را از متن درس پیدا کن و جدول را کامل کن.

یک کلمه دو نقطه ای پنج حرفی

--	--	--	--	--

یک کلمه یک نقطه ای چهار حرفی

--	--	--	--

یک کلمه چهار نقطه ای پنج حرفی

--	--	--	--	--

<p>درست و نادرست</p>	<p>۱ - دکتر حسابی به پدر علم شیمی معروف است. ۲ - دکتر حسابی به میهن خود عشق و علاقه ی زیادی داشت . ۳ - دکتر حسابی تعلیمات مذهبی را از مادرش فراگرفت .</p> <p>www.mamplus.com</p>
<p>واژه سازی</p>	<p>دکتر حسابی در سال ۱۲۸۱ (ه . ش) در تهران به دنیا آمد ، یعنی در سال ۱۲۸۱ هجری شمسی به دنیا آمد .</p> <p>گاهی در زبان فارسی برای این که در نوشتن وقت کمتری را صرف کنیم بعضی از کلمات را کوتاه می نویسیم .</p> <p>مانند : (ه . ش) به جای هجری شمسی ویا (م) به جای میلادی ، حالا بگو : (ه . ق) یعنی</p>
<p>بیاموز و بگو</p>	<p>دکتر حسابی به بوستان و گلستان سعدی ، شاهنامه فردوسی و ... آشنایی کامل داشت.</p> <p>گاهی در بین نوشته های زبان فارسی به تعدادی نقطه برمی خوریم ، مانند جمله ی بالا ، که منظور نویسنده از این نقطه ها این است که موارد نوشتنی زیادی وجود داشته است اما نویسنده از نوشتن آن ها صرف نظر کرده است.</p>

نمونه ی پیشنهادی از درس آزاد کتاب فارسی

جدول های زیر را به دقت برش بزنید و در قسمت های مربوطه با چسب ماتیکی بچسبانید. لازم نیست که عنوان های طرف چپ چسبانده شود .

مثل : گوش کن و بگو ، درست و نادرست و ...

قسمت های کوچک (گوش کن و بگو ، درست و نادرست) را در وسط برگه بچسبانید.

سید محمود حسابی در سال ۱۲۸۱ (ه.ش) در تهران متولد شد. تحصیلات ابتدایی را در بیروت با

تنگدستی آغاز کرد و همزمان تعلیمات مذهبی و ادبیات فارسی را از مادرش آموخت.

دکتر حسابی قرآن کریم و دیوان حافظ را حفظ کرد و به بوستان و گلستان سعدی ، شاهنامه

فردوسی و ... آشنایی کامل داشت. او با شعر و موسیقی ایرانی آشنایی داشت و در رشته ورزشی

شنا هم موفقیت هایی کسب کرد. دکتر حسابی به دلیل عشق به میهن به ایران بازگشت.

از جمله اقدامات پدر علم فیزیک می توان به : ساخت اولین رادیو در ایران ، تعیین ساعت ایران ،

راه اندازی اولین آسیاب آبی تولید برق در ایران ، راه اندازی اولین دستگاه رادیولوژی در کشور ،

ایجاد اولین ایستگاه هواشناسی کشور ، راه اندازی اولین مرکز زلزله شناسی کشور و ...

اشاره کرد.

www.mamplus.com

گوش کن و بگو

۱ - دکتر حسابی در کدام شهر به دنیا آمد؟

۲ - دکتر حسابی به چه نامی مشهور است؟

۳ - چند مورد از اقدامات دکتر حسابی را بگو بید ؟

عید نوروز

www.mamplus.com

ما ایرانیان هر ساله و در هر جای دنیا که باشیم در آخرین روزهای اسفند ماه به استقبال بزرگترین و مهمترین عید باستانی خود یعنی، «عید نوروز» می رویم.

مادران خانه مکانی می کنند، اسباب و اثاثیه ی کهنه را دور می ریزند و سبزه ی عید می کارند و برای بچه ها لباس نومی خرند. به روزهای پایانی سال هم که نزدیک می شویم مراسم دیگری مانند چهارشنبه سوری و پنجشنبه آخر سال را برگزار می کنیم.

از امام صادق (ع) نیز نقل است که: « خداوند در روز اول فروردین کره ی زمین را آفرید و حضرت آدم را خلق کرد. آفتاب نیز برای اولین بار در این روز به زمین تابید و به آن نور و انرژی بخشید و خداوند به گیاهان هم دستور رویش داد. »

با نزدیک شدن به ولپسین دقایق سال و لحظه ی آغاز سال نو همه ی خانواده دور سفره ی هفت سین می نشینیم و دعای مخصوص تحویل سال را می خوانیم.

با تحویل شدن سال نو، همه ی افراد خانواده فرارسیدن این عید بزرگ باستانی را به یکدیگر تبریک گفته و

به خانه‌ی همسایگان و افراد بزرگ‌تر خانواده، اقوام و دوستان می‌رویم و به آن‌ها نیز آغاز
رویش دوباره‌ی زمین و نوشدن سال را تبریک می‌گوییم.
بزرگ‌ترها برای به یادماندن و شیرین‌تر شدن این روزهای بزرگ و کهن به بچه‌ها «عیدی»
داده و این جشن و سرور را تا سیزدهم نوروز ادامه می‌دهند.

در سیزدهمین روز از این عید بزرگ همه‌ی خانواده‌های ایرانی در هر جای کره‌ی زمین که باشند
به دامان طبیعت می‌روند و ارزانی نعمت‌های خدا را در رویش دوباره‌ی گیاهان و سرسبزی
طبیعت گرامی می‌دارند.

درست و نادرست

در پایان سال بزرگترها با خرید لباس نو برای بچه ها به استقبال نوروز می روند.
ما در دوازدهمین روز نوروز به دامان طبیعت می رویم.

درک مطلب

- ۱- سفره ی هفت سین شامل چه چیزهایی می شود؟
- ۲- بعد از سال تحویل به دیدن چه کسانی می رویم؟
- ۳-

www.mamplus.com

واژه آموزی

به این کلمه ها توجه کنید.

خواست : بلند شدن

خواست : اراده، خواستن

خار : تیغ

خوار : ذلیل، پست

این کلمه ها از نظر گفتاری و تلفظ به یک صورت بیان می شوند اما از نظر ظاهری و معنی با هم متفاوت هستند که به این کلمات هم آوا می گویند.

به عنوان مثال : حیاط به معنی محوطه جلوی ساختمان و حیات به معنی زندگی .

اعضای گروه با مشورت هم یکی از بهترین خاطرات خود در عید نوروز را برای دوستان خود در کلاس بیان کنید.

یادتان باشد زمان صحبت شما خیلی طولانی نباشد تا برای شنیدن حرف های دوستانتان هم وقت داشته باشید.

با گوش دادن به متن درس ترتیب جملات را مشخص کن.

- بعد از تحویل سال ما به دیدار بزرگترها و اقوام و آشنایان می رویم.
- هنگام تحویل سال اعضای خانواده دور سفره ی هفت سین می نشینند.
- ما قبل از سال نو مراسم چهارشنبه سوری را برگزار می کنیم.
- در سیزدهمین روز عید همه ی خانواده ها به دامان طبیعت می روند.
- قبل از عید نوروز بزرگترها برای بچه ها لباس نو تهیه می کنند.

www.mamplus.com

عید نوروز

فعالیت‌های درس (املا و واژه‌آموزی)

۱. از روی پنج سطر اول درس با خط خوانا و زیبا بنویس.

.....
.....
.....
.....
.....

۲. با هریک از کلمه‌های زیر یک جمله بنویس.

هفت سین :

نوروز :

طبیعت :

۳. با توجه به کلمات زیر جای خالی را در جملات کامل کنید.

حیات / حیاط *** خوار / خار *** سفر / صفر

آب مایه ی است.

وقتی از باغچه یک گل چیدم آن در دستم فرو رفت.

من و خانواده ام در نوروز به شیراز کردیم.

فعالیت‌های درس (املا، بیاموز و بگو)

۱. جملات به هم ریخته را مرتب کن.

الف) کره ی زمین - در روز - فروردین - را - خداوند - اوّل - آفرید

.....

ب) خانه تکانی - مادران - بچه ها - می کنند - لباس نو - برای - و
- می خرنند.

.....

۲. با توجه به متن درس جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کن.

خداوند در روز اوّل کره ی زمین را آفرید و را
خلق کرد نیز برای اوّلین بار در این روز به زمین تایید و
خداوند به هم دستور رویش داد.

۳. کلمات مورد نظر را از متن درس پیدا کن و جدول را کامل کن.

--	--	--	--	--

یک کلمه ی دو نقطه ای پنج حرفی

www.mamplus.com

--	--	--	--	--	--

یک کلمه ی شش نقطه ای شش حرفی

--	--	--	--	--	--

یک کلمه ی پنج نقطه ای پنج حرفی

هنر و سرگرمی

۱. از روی سرمشق، خوش خط و زیبا بنویس.

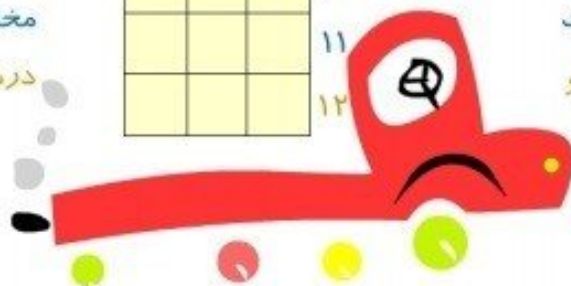
ساقیا آمدن عید مبارک بادت — وان مواعید که کردی مرود از یادت

ساقیا آمدن عید مبارک بادت — وان مواعید که کردی مرود از یادت

۲. جدول را کامل کن.

www.mamplus.com

راه.				۱	۱- پر نمک
غذای شب.				۲	۲- دانه ای شبیه عدس
در صورت مردان است.				۳	۳- سلطان جنگل
تمیز.				۴	۴- در مسابقه به قهرمان می دهند
نام شانزدهمین حرف حروف فارسی				۵	۵- وسیله دفاع زنبور
آبی که به سوی دریا می رود				۶	۶- نزدیک نیست
جزیره ای ایرانی.				۷	۷- قشنگ و زیبا
قدرت و نیرو.				۸	۸- مخالف شب
جایش در حمام است.				۹	۹- بزرگترین حیوان خشکی
اهلی.				۱۰	۱۰- جانور خوش خط و خال
مخالف زندگی.				۱۱	۱۱- سرد نیست
درشت نیست.				۱۲	۱۲- مخالف رو

۱. درباره ی موضوع زیر یک بند بنویسید.

بهار

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲. تصویری از فصل بهار نقاشی کنید. www.mamplus.com

